

DOĞA TURİZMİ VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ...

Gıyasettin DEMİRHAN

(Rehber)

ABSTRACT

NATURE TOURISM AND ITS CONSIDERATIONS

Nature tourism become more attractive after sea, sand and sun has become boring for some tourists. Therefore tourism organizations and most of the tourism agencies should collaborate with nature and nature sports foundations to gain information.

Lack of this collaboration and lack of knowledge about the preservation of natural environment causes nature pollution. If we do not protect the nature sufficiently, the number of tourists coming to our country will also decrease in time.

Tourism organizations and companies should systematically organize tours in order to increase the interest in nature tourism. At the same time educational activities and campaigns are needed for the sake of increasing the knowledge of the potential tourist in environmental protection.

Yaklaşık 10 yıldır dağcılık, mağaracılık ve kayak gibi doğa sporları ilgilediğimden dolayı açık mekandaki yaşamın zorluklarını az çok bilirim. Kendini yaratan insan yüzyıllardan beri doğa ile barış içinde yaşamış ve dost kalmıştır. Fakat, zamanla doğada var olan birçok şeyin özellikle şehirde yaşayanlar için bilinmeyen olduğu günümüz insanında doğal olarak bir merak başlamıştır. "Doğların doruklarında, nehir boylarında, kanyon diplerinde ve mağaralarda neler var, insan orada nasıl hislere kapılıyor? "soruları artık birçok kişinin kafasını kurcalamaya başlamıştır. Doğa, başka bir nedenle'de, ulusların prestij yarışına girdikleri bir alan olmuştur. Bugün dahi Himalayaların yüksek doruklarına değişik zorluk derecelerinden tırmanmak için yarışmak bu olayın sürdüğünün bir kanıtı sayılabilir. Everest'e Hillary ve Tenzing ilk defa çıktıklarında A. B. D ve Yeni Zellanda ayağa kalkmıştı (Fakat burada şunuda belirtiyim. Türk dağcıları olarak biz daha Himalaya'ya yürüyüşe gidemedik). Tarihin ilk dönemlerinde yaşamak için mücadele eden insan daha sonraları doğayı kontrolü altına aldı. Önce dar gruplarla etkinlikler yapıldı. Daha sonraları da talep artınca turizm devreye girdi. Doğal olarakta bu iş bazı turizm firmaları için çekici hale geldi. Fakat, bugün görünen odurki, doğa turlarını birçoğu bakkalda ekmek satar gibi organize edilmekte ve ilgili kişi veya kurumlar bu alanda uzman kişi veya kurumların bilgisine başvurmadılar.

Son bir yıldır dağ rehberliği yaptığımdan dolayı bazı gözlemlerim oldu ve Türkiye'de yaşayan biri olarak üzuldüm. Neden mi? Anlatayım.

Deniz, kum ve güneşe dayalı turizm artık bazı turistler için sıkıcı olmaya başladı. Bu nedenle Avrupa'lı ve A.B.D.'li tur operatörleri ülkeleri dışına taşarak özellikle Afrika ve Güney Amerika'yı keşfe koyuldular. Bu keşiften son yıllarda ülkemizde nasibini almaya başladı. Tabiki, tatilini sadece oyun, eğlence ve denizin ötesine taşımaya çalışan turizm talebine doğal olarak yanıt verilmesi gerekiyordu. Fakat bu yanıt, var olan tesis ve kadro ile verilebilir'miydi sorusunu hiç kimse kendisine sormadı. Aktif turizmin özelliği, güven, çevre koruma, dar grup, doğayı

tanıma, az da olsa bilimsel bilgi ve yaşamda farklılıktır. (Yüzyıllardır hiç bozulmadan bugüne gelen yerlerin birkaç yılda tahrip olduğunu gözlemlemek açıkcası gelecek hakkında şüpheler uyandırmaya başlıyor. Turizmle gelen doğa tahribi gerçekten dünya ile birlikte Türkiye de de büyük boyutlara ulaştı. Radyo pilleri, plastik tabak ve şişeler, naylon torbalar, sigara izmaritleri, araç hurdaları, doğa ve tarih yağmacılığı v.b. birçok etkenle doğal düzen hızla değişmeye başladı. Bunun örnekleri Ağrı, Kaçkar, Uzungöl ve Aladağlarda rahatlıkla görülebilir.) Şunu unutmamalıyım. Avrupa'da artık dağdan çiçek koparamıyorsunuz ve her orman yolunda bisikletle dahi gezemiyorsunuz. Bu gidişle o günler yakın gibi gözüküyor.

Bugün ülkemiz yaylalarına ve dağlarına her yıl binlerce yerli ve yabancı turist gitmektedir. Fakat bu işi yapanların ve turizm firmalarının %90'ının doğa ve doğa turizmi hakkında yeterli bilgisi yoktur. Gezilen çevrede, kurulan kamplarda çöpler toplanmaktadır. Bilinmelidir'ki, dağlardan inen sular şehirlerde içilmekte, orada beslenen hayvanların etleri kasaplarda satılmaktadır. Çevrenin çöplerle dolu olduğu örneği Türkiye'nin her yerinde mevcuttur. Fakat Van Gölü Akdamar Adası, Solaklı (Uzungöl) ve Fırtına (Çamlıhemşin) derelerinde bunu

daha rahat görmek mümkün. Baraj göllerinin durumunu hayal bile etmek istemiyorum. Ayrıca, birçok turizm firması doğa turlarında ilk yardım ve kurtarma bilgisine sahip insan çalıştırmamakta, telsiz haberleşmesini çok az kullanmaktadırlar. Bunun en önemli nedeni ise Avrupa'daki gibi dağ rehberliği müessesesinin bulunmaması ve yasal yaptırımların olmamasıdır. Fakat bilinmelidirki, doğa ile barış ve uyum, yozlaşmış, önyargılı, kısa dönemli para kazanma hırsına dayalı kararlar ve yasalarla değil, doğa yasalarına uygun davranışlarda bulunmakla mümkündür. Unutulmamalıdır'ki, kediye saldırırsanız üzerinize atlar ve tırmalar. Doğanın bundan farkı ne?...

Doğa şehirlerden daha az tehlikelidir fakat yaşamını şehirlerde sürdürenler için bu tehlikenin ibresi ters dönmektedir. Avrupa ve Ameri'da olduğu gibi ülkemizde doğa kurtarma ekipleri yoktur. Kaza anında kendi kendinize yetmek zorundasınız ve bunun bütün sorumluluğu rehber ve ilgili firmaya aittir. Oradan tesadüfen geçen biri size yardım edemez. Tesadüfen çok az adam geçer ve onlar da konuya hakim değildirler. Böyle bir olay bir kaç yıl önce Ağrı dağında yaşandı. Bir turizm firması ile tırmanışa katılan Alman turist düştü ve yaralandı. Orada Dağcılık Federasyonunun tırmanış ekibi olmasaydı belkide ilk

birlerin başında temizlik ve çöp sorunu gelmektedir.

Bu tedbirler alınmadığı takdirde, turistlerde aşağıdaki problemler ortaya çıkacaktır.

- Gıda zehirlenmesi,
 - Mide bozuklukları ve hastalıkları,
 - Paraziter hastalıklar.
- Bunun için de, temizlik tedbirleri yanında;
- Çevre temizliği,
 - Zararlı böcek ve organizmalarla devamlı mücadele
 - Gıda hijyenine dikkat etmek,
 - Yemeklerin muhafazası konusunda dikkat edilmesi,
 - Özel yemekler konusunda, turistleri ikaz etmek gerektiği kanaatindeyiz.

Çizelge I

İNGİLİZ WHICH DERGİSİNE GÖRE ÜLKELERDEKİ HASTALANMA

MISIR	% 56
HİNDİSTAN VE NEPAL	% 50
GAMBİA	% 46
TÜRKİYE	% 41
KENYA	% 34
TUNUS	% 34
FAS	% 29
GÜNEYDOĞU ASYA	% 28
SOVYETLER BİRLİĞİ	% 22
BULGARİSTAN	% 22
PORTEKİZ	% 18
YUNANİSTAN	% 16
İSPANYA	% 16
MALTA	% 15
YUGOSLAVYA	% 14
KARAYİP	% 14
İSRAİL	% 12
FRANSA	% 9
KIBRIS	% 9
ABD	% 9
İTALYA	% 9
AVUSTURYA	% 7
İSVİÇRE	% 6
İSKANDİNAVYA	% 6
KANADA	% 6
BATI ALMANYA	% 5
İRLANDA	% 4
BELÇİKA	% 4
HOLLANDA	% 3

EKO - TURİZM:

Turistler, çevre sorunlarının ortaya koyduğu kirlenme ve kirletme olayına büyük reaksiyon gösterirken, doğa içinde, konfor yerine temiz bir servisin bulunduğu konaklama tesislerinde geceleyerek, güvenli ve ekzotik ortamlarda eğitici ve kültürel gezileri düzenlemeye başladılar.

Dağcılık yürüyüşü, doğada bitkileri ve hayvan türlerini inceleme, kuşları gözetleme diye kısaca belirleyeceğimiz EKO - TURİZM, turizm aktivitesi için bir rekreasyon faaliyetidir ve günümüzde bazı turizmciler, bu aktiviteye "yumuşak turizm" adını vermektedirler.

Turizmciler, Eko - turizmcilerin gelişmesini, klasik tatil anlayışının bir reaksiyon olarak yalnız dinlenmek, güneşlenmek ve denize girmek yerine, gittikleri ülkeyi doğası ile kültürü ile tanımak, insanları ile gerçek doğal yaşam ortamında beraber yaşamak isteyen kültür seviyesi yüksek turistleri yarattığını belirtmektedir.

Rekreasyon, günümüzde insanların boş zaman değerlendirmesi olarak kabul edilmektedir. Bu değerlendirmeye göre rekreasyon;

- Boş zamanda dinlenme,
 - Boş zamanda eğlence,
 - Boş zamanda gelişme,
- fonksiyonlarını kapsamaktadır.

Eko - Turizm, rahatlatıcı bir rekreasyon aktivitesidir. Yani boş zaman değerlendirmesidir. Bu çerçevede içinde Ülkemizde Eko-Turizm olanakları şunlardır:

- **Cilo ve Satlar Bölgesi (Hakkari)** : Bölgede muhteşem dağlar, vadi, göl ve eşsiz çiçeklerle nadir bulunan bir kaplan türü var. Yasak bölge ilan edildiğinden turist gidemiyor.

- **Kaçkar Dağları (Rize, Artvin, Erzurum)** : Yaban hayvanlarla, buzul çağından kalma buzulları bu dağlarda görmek mümkün.

- **Ağrı Dağı** : Dünyanın önemli dağcılık ve uzun yürüyüş bölgelerinden biri olan dağda, Nuh'un Gemisi'nin kalıntılarının bulunduğu sanılıyor.

- **Manyas Kuş Cenneti (Balıkesir Milli Parkı)** : Türleri yok olan kuş cinslerini bu yörede izlemek mümkün.

- Erçek Gölü Kuş Cenneti (Van)

- Develi Sultan Sazlığı (Kayseri) : Bir benzeri Kanada'da bulunan bir kuş türü bu civarda yaşıyor.

-Dilek yarımadası (Kuşadası) : Milli Park

-Dalyan Koyu (Köyceğiz-Muğla) : Deniz kaplumbağası Caretta

KUŞ GÖZLEMCİLERİNİN GİDEBİLECEĞİ YERLER:

- Sayse Gölü (Mucur - Kırşehir)

- Kulu Gölü (Konya)

- Çukurova Deltası (Adana)

- Göksu Deltası (Içel)

- Kızılırmak Deltası (Samsun)

- Çamaltı Tuzlası (İzmir)

- Menderes Deltası (İzmir)

Mesela, kuşların göç zamanını izlemek için her yıl Avrupa'dan çok sayıda turist gelmektedir. Bunun yanında Marmaris'deki turistlerin günü birlik DALYAN TURU bir Eko - Turizm'dir

Bu misalleri ve turistik gezileri iyi bir planlama ve gelişme programı ile yapılabilsen Doğa'nın korunmasının birinci prensip olduğu unutulmamış olur.

TURİZM BAKIMINDAN DOĞA KORUMA KAVRAMI VE MİLLİ PARKLAR :

İnsanoğlu parçası olduğu doğayı karşı çeşitli duygularla doludur. Bu duyguların en başta geleneklerinden birisi de koruma duygusudur. Doğa koruma ise, insan ruhundaki bu koruma duygusunun bilinçlenmiş bir düşünce olarak ortaya çıkışıdır.

İlk koruma çabalarında doğa romantik bir kavram olarak ele alınmıştı ve daha çok este-

1. Turizm teşvik kanunu - (2634)
2. Çevre Kanunu - (2872)
3. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu - (2863)
4. Millî Parklar Kanunu - (2873)
5. Orman Kanunu - (6831-2896)
6. Su Ürünleri Kanunu - (1380)
7. Kara Avcılığı Kanunu - (3167-1937yılında yayınlarda)
8. Kıyı Kanunu - -
9. Belediyeler Kanunu - (1580)
10. İmar Kanunu - (3194)
11. İller İdaresi Kanunu - (5112)
12. Umumi Hıfzıssıhha Kanunu- (1593)

tik özellikleriyle bir değer kazanmıştır. Bugün ise, doğal alanların korunması bilimsel bir temele dayanmış insan ve çevresinin korunması için hayati bir zorunluluk ortaya çıkmıştır.

Doğal alanlar; genellikle insan elinin değmediği alanlar anlamına gelmekte ise de, günümüzde bu durumda olan alanların sayısı çok azdır. Bu nedenle, insan etkisinin çok az olduğu alanları da doğal alanlar kapsamına almak daha gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. Bunun dışında, kültürel ve tarihsel obje ve alanların da doğal değerlerle birlikte korunmaları zorunlu olmaktadır. tüm bu nedenlerle, günümüzde genel bir ad olarak "Korunan Alanlar" ya da "Koruma Altındaki Alanlar" (Protected Areas) deyimini geçerlik kazanmaktadır.

Doğa koruma düşüncesinin bilinçli bir şekilde ortaya çıkışı, 19. yüzyılın ikinci yarısına rastlar. 1872 yılında dünyanın ilk milli parkı A.B.D.'de "Yellowstone Milli Parkı"nın kuruluşu, doğa koruma düşüncesinin dünya üzerinde toplum ve ülkelerce resmen başlangıcı olarak kabul edilebilir.

1948 yılında, Uluslararası Doğa ve Doğal Kaynakları Koruma (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources IUCN) kuruldu. Merkezi İsviçre'de olan bu kuruluşun bugün 100'den fazla ülkeden kamu ve özel 500 kadar üye kuruluşu vardır.

İlk milli parkın kuruluşundan bu yana yüzyıldan biraz fazla bir zaman geçmiştir. Bugün 100'den fazla ülkede en az 1500 kadar milli park ve eşdeğer korunan alan ve yöre bulunmaktadır.

Ülkemizde, hızla artan nüfus, bu nüfusun yerleşim yeri talebi, plansız kentleşmeler ve endüstrinin getirdiği bir takım sıkıntılar, bazı alanların aynen korunması, bazı alanların da halkın rekreasyon ihtiyacına sunulması zaruretini ortaya çıkarmıştır.

Bugün ülkemizde 21 adet alan veya yöre milli park statüsüne alınmıştır. Bunlar arasında Orta Anadolu'nun son orman parçaları olan Yozgat Çamlığı ve Soğuksu (Kızılcahamam) gibi orman alanları, Yedigöller gibi doğa harikaları, Termessos (Antalya) gibi tarih ve doğa, Gelibolu, Başkomutan gibi yakın tarih, Boğazköy-Alacahöyük gibi arkeoloji, Kovada gölü gibi doğal bitki örtüsü ve hayvan toplulukları bakı-

mından önemli yöreler vardır.

Çevre korumanın, Avrupa'da siyasal bir güç haline geldiği bir realite olduğuna göre, doğamızı ve giderek tarihimize sahip çıkmanın, aslında geleceğimizin güvencesi olduğu ortadadır.

Orman Genel Müdürlüğü, 1958 yılından beri doğa korumanın tek uygulayıcısıdır.

1983 yılında yayınlanan 2873 sayılı **MİLLİ PARKLAR KANUNU**, uluslararası standartta ülkemizde milli park, doğa parkı, doğa anıtı ve doğayı koruma alanlarının belirlenmesi, planlaması, koruması, tesis ve yönetimi konusunda, Orman Genel Müdürlüğünü, yetkili kılmıştır. Bu kanundan alınan güçle bugün 21 milli park, 350 orman için dinlenme yeri, 90 av koruma ve üretim yeri, 9 adet biogenetik rezerv alanı ülkemizde bulunmaktadır. Orman Genel Müdürlüğünün ormanlık sahalarda tesis ettiği 350 orman için dinlenme yerinden 29 adedi (A) tipi, yani çadırli kamping ve karavan turizmine imkân veren, deniz kenarındadır. Buralarda 4000 ünite mevcuttur. Her ünitenin 4 kişilik bir aileye hizmet verdiği düşünülürse hergün için 15-20 bin civarında kişinin ucuz tatil yapabilmesi gene Orman Genel Müdürlüğüne sağlanmaktadır.

TÜRKİYE DIŞINDAN, TÜRKİYE'NİN ÇEVRE SORUNLARINA KISA BİR BAKIŞ

Bu konuda yabancı basındaki ve ülkemize gelen turizm uzmanları açıklamalarını hepimiz biliyor ve Türk turizminin geleceği bakımından üzülmüyoruz.

Bu yıl İsviçre'de kurulan "**TÜRKİYE'DE TURİZM BİRLİĞİ**", ülkemizle ilgili çevre sorunlarını bir bülten ile açıklamış ve Devlet Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler'e bir rapor halinde sunmuştur.

Bu raporun bir özetini de, bildirimizle ilgili olduğu için aşağıda açıklıyoruz:

"Türkiye'de turizm çevreyi hızla tahrip ediyor. Sahil şeritleri, yeşil alanlar, köyler hızla betonlaştırılıyor. Turistik yapılar, özellikle Batı ve Güney sehillerinde mantar gibi yerden bitiyor. Türkiye'de turistik beldelede iğne düşecek yer yok. Turizmin altyapısı yüzeysel, çoğu zaman lağım suları ve çöplerin temiz bir şekilde ele alınması mümkün değil. Kanalizasyon ve arıtım tesisleri ancak göze çok batan yerlerde oluşturulmuş. Örneğin dünyaca ünlü Kaş'ta lağım suları doğrudan

Kaş Körfezi'ne akıyor. Birçok yerde lağım suları borularla denizin birkaç yüz metre derinine boşaltılmakta. En önemli ve en büyük turizm merkezlerinden birisi olan Antalya'da lüks oteller dahil tüm tesislerin lağım suları yere sızdırılıyor. Bölgenin özel yapısı nedeniyle bu durum şimdilik çok sorun çıkartmamış. ancak bu daha ne kadar sürebilir, bu durum ne gibi ekolojik sonuçlar getirecek? Meşhur Side'de kanalizasyon inşaatı yıllardan beri bitirilemiyor."

Bu misali çoğaltabiliriz. Ancak, olaylar gittikçe Türk turizmi önem kazanmaktadır. Bu bakımdan, Türk turizminden, ülkemiz için ekonomik bir gelişme imkânı bekliyorsak, en başta, Turizm bölgelerinde alt yapıyı yapmamış gereğini de vurgulamayı bir görev saymaktayım.

TURİZM YÖNÜNDEN ÇEVRE İLE İLGİLİ YASALAR DEĞERLENDİRMESİ

Ülkemizde turizm ve çevre konularındaki yasalarda belirlenen yetkiler, son yıllarda çıkartılan ve daha ziyade uygulamaya dönük kanun yetkisindeki kararnamelerle tam bir kargaşa dönüşmüştür.

Genelinde konumuzla ilgili yasalar şunlardır:

Bunlara Resmi Gazetede son yayınlanan **ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU**'na ait kanun yetkisinde kararnameyi ilâve edebiliriz.

Son olarak, Başbakanlık **ÇEVRE MÜŞTEŞARLIĞI** kuruluşu konusundaki 389 sayılı kanun hükmündeki kararname bulunmaktadır.

Bu kadar karışım mevzuatın uygulaması, uygulama durumu ise, Çevre Müşteşarlığı yönünden, değişik bir uygulamaya gidilmektedir.

2871 sayılı Yasada, Merkez Çevre Kurulu ve İl Çevre Kurulları, 389 sayılı Çevre Müşteşarlığı'nın Kuruluş Kararnamesi'nde ise, daha önce 222 sayılı Çevre Genel Müdürlüğü'nün Kuruluş Kararnamesi ile getirilmiş Mahalli çevre Kurulları vardır. 1987'de Çevre yasasında yapılan bir değişiklikle kurulan Merkez Çevre Kurulu'nun başlıca görevi, Çevre Kirliliği Önleme Fonu'na, çevre kirliliğine yol açan faaliyetlerde bulunan işletmelerden iştirak payı alınması için bu işletmeleri 5 grup halinde gruplandırmaktadır. Merkez Çevre Kurulu

ise 10 Nisan 1990 tarihinde 400 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kaldırılmış olup bu kurulun görevi olan çevre kirliliğine yol açan işletmeleri derecelendirme yetkisi Mahalli çevre kurullarına bırakılmıştır. Mahalli çevre kurulları illerde valinin başkanlığında, Belediye başkanları, varsa Yüksek Öğretim Kurulu Temsilcisi, Sanayi Ziraat Odaları Başkanları ve varsa Çevre Müsteşarlığı temsilcisinden oluşur. İl düzeyindeki çevre sorunlarını saptayıp yetkili kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlayıp gerekli kararlar almakla görevlendirilmiştir. 389 Sayılı KHK ile getirilen bir yenilikle Müsteşarlığa taşra teşkilatı kurma yetkisi de verilmiştir. Halen havza esasına göre kurulması planlanan taşra teşkilatı çalışmaları devam etmektedir.

TURİZM BAKANLIĞI'NIN ÇEVRE KONUSUNDAKİ UYGULAMALARI

2634 sayılı Turizm teşvik yasası gereğince, Turistik Belgesi alacak müteşebbislerden, doğaya uyumu ve peyzaj bozmaması istenmektedir. Ayrıca otellere yıldız verilmesi konusunda, hazırlanan yeni uygulamada, çevre konusu ayrı bir yıldız ve sınıf faktörü olarak kabul edilmiştir.

Turizm alan ve bölgelerinde alt yatırımlarla ilgili geniş bir planlama çalışmasına Turizm Bakanlığı tarafından GAÇ Projesi olarak uygulamaya konmak üzere olduğunu memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu proje bedeli 202 milyon dolardır. Projenin değerlendirilmesi için 4.6 milyon dolar Dünya Bankasından kredi sağlanmıştır. Ancak, mesele proje yapmak olmayıp, mahalli idarelerin siyasal hüviyetine bakmadan projenin yanlı ve yansız bölgenin turizm potansiyeli göz önünde tutularak uygulanmaya konmasının merkezi hükümetçe sağlanmasıdır.

Bilindiği üzere, iller idaresi ilgili yasalar gereğince, her belediyeye nüfusu nisbetinde alt yapı için yardım yapılmaktadır. Halbuki kışın nüfusu 10 bin civarında olan bir turistik belde, yazın nüfusu 300 bine yükselmekte ve neticede alt yapı hizmetleri ile çöp toplama ve diğer hizmetler yapılamamaktadır.

Bu bakımdan **GAÇ Projesi**, Türkiye Turizmi bakımından çok önemlidir.

Burada önemli bir konu ise, fiziksel plan-

lama ile tesbit edilen yatak kapasitesinin artırılmasıdır.

Mesela, Güney Antalya Projesi, Olimpos Milli Parkı Master Planı gereğince 28 000 yatak olarak planlanmış ve bu yatak kapasitesine uygun alt yapıda 24 milyon dolara Dünya Bankası'ndan sağlanmıştır.

Hal böyle iken yatak kapasitesi bu gün 40 bin yatağı geçmiştir ve yeni yatırımlar için de izin verilmektedir. 100 bin yatak düşünülmektedir.

Güney Antalya Turizm Projesi ile ilgili İngiliz danışmanların yaptığı rapor ve bu konuda bizleri ikaz etmelidir.

Raporda araştırma bölgesinde 497 dekar temizlenmesi gerekli bataklık, 547 adet gübrelik ve 367 adet açık tuvalet bulunduğu açıklanmaktadır.

Turizm Bakanlığı bakımından, çevre ile ilgili diğer önemli konu ise, fiziksel planlama yapılmayan yörelerde veya alt yapının inşasını kabul etmeyen yatırımcılara, turistik yatırım izni verilmemesidir.

SONUÇ

Ülkemizde; hava kirliliği, deniz-göl ve akarsu kirliliği, peyzaj bozulmasına sebep olan yapılaşma ve nihayet gıda maddelerine kimyasal kirlilik konularında mücadele, turizm yeşermesi ve gelişmesi için çok önemlidir. Tüm turizm camiası olarak bu konulara eğilmemiz gerekmektedir.

ANATOLIA Dergisi'ni
sürekli izlemek istiyorsanız,
abone olunuz...